

23.01.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Anayasanın 160. Maddesine göre “Sayıştay, merkezî yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir ve giderleri ile mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak ve kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapmakla görevlidir.” Aynı maddenin 3. fıkrasına göre ise “Mahalli idarelerin hesap ve işlemlerinin denetimi ve kesin hükme bağlanması Sayıştay tarafından yapılır”.

Ancak, Sayıştay Yasası 2010 yılında yenilenmiş ve Sayıştay, sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlama yetkisini kullanamaz duruma düşürülmüştür. Bunun yanı sıra 4 Temmuz 2012 günlü 6353 sayılı Yasayla değiştirilen Sayıştay Yasası’nın 35. Maddesiyle denetime önemli yasaklar getirilmiş ve Sayıştay raporlarının Parlamente’ya sunulmadığı yeni bir süreç başlamıştır. 2013 yılı Bütçe görüşmeleri, Sayıştay’ın 2011 yılı raporları olmaksızın görüşülmüştür. 6353 sayılı Yasayla yapılan değişikliklerin bir bölümü Anayasa Mahkemesince daha sonra iptal edilmiştir ama bu arada bütçe ve kesin hesap yasaları kabul edilmiş bulunmaktadır.

2012 yılı Kesin Hesap Yasası ile 2014 yılı Bütçe görüşmelerinde de benzeri sorunlarla karşılaşmış, Sayıştay Parlamento’ya düzeyli, güvenilir ve doyurucu raporlar sunamamıştır. Bunun en önemli nedeninin Sayıştay denetçilerinin hazırladıkları raporların, denetimin hiçbir sürecinde yer almayan 11 üyeden oluşturulan bir kurulda sıkı bir elemeyle geçirilmesinden kaynaklandığı anlaşılmaktadır. Bu durumdan Sayıştay denetçilerinin de rahatsız olduğu, duygularını basınla paylaşımlarından anlaşılmaktadır.

Yukarıda sıraladığım nedenlerle, Parlamento bütçe hakkını kullanamamaktadır.

Bunun yanısıra Sayıştay Başkanlığı'nın denetimi yönetmek konusunda özenli olmadığı örneklerle de karşılaşılmaktadır. Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin 2008 yılı hesabının Sayıştay'ca yargılanmadığı ve devleti milyonlarca lira zarara uğratanlara tazmin ettirilmediği bilgisi basında yer almıştır. Ayrıca Sayıştay Başkanlığı'nın denetimi yönetmek için harcadığı mesaiden daha fazlasını, kendisine verilen ödeneklerin savurganca kullanılması, yeni olmasına rağmen Sayıştay binasında 60 üye odasının gereksiz yere yeniden yapılması ve lüks özlemiyle döşenmesi için harcadığı öne sürülmektedir.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdaki sorularımın TBMM Başkanı Sayın Cemil Çiçek tarafından yazılı olarak yanıtlandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Prof. Dr. Oğuz Oyan

İzmir Milletvekili

1- Sayıştay Yasasında, Anayasa ile öngörülen sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak yetkisini kısıtlayan ve Parlamantonun bütçe hakkını kullanmasına engel olan bir dizi kural yer almaktadır. Sayıştay'ın Anayasa ile verilen görevlerini başarabilmesi için yeniden yapılandırılması gerektiğini düşünüyor musunuz? Bu konuda Hükümetçe yürütülen çalışmalar var mıdır? TBMM Başkanlığı'nın bu yönde bir düzenleme ihtiyacının Anayasal bir zorunluluk olduğunu yürütmeye hatırlatan resmi girişimleri olmuş mudur?

2- Denetim etkinliğinin hiçbir sürecinde yer almayan 11 üyeden oluşan Rapor Değerlendirme Kurulu'nun Sayıştay denetçilerinin yazdıkları raporlar üzerindeki yetkilerini nasıl kullandıkları

gerek Parlamento'da gerekse kamuoyunda merak uyandırmaktadır. Denetçilerin yazdıkları raporlardaki konuların öznel yargılarla çıkarılıp çıkarılmadığı konusundaki duraksamaların giderilebilmesi için gerekçelerinin kamuoyuna açıklanması gerekliliğine inanıyor musunuz? İnanıyorsanız, ne tür bir girişimde bulunmayı düşünüyorsunuz?

3- Ankara Büyükşehir Belediyesinin 2008 yılı hesabının yargılanmadığı doğru mudur? Yargılanmamışsa sorumlusu kimdir ve buna nasıl cesaret edilebilmiştir? Sorumluları hakkında ceza kovuşturmasına başlanmış mıdır? Mahalli idarelerin hesap ve işlemlerinin denetimi ve kesin hükme bağlanması konusunda Anayasa tarafından görevlendirilmiş Sayıştay'ın, Ankara Belediyesi örneği dışında başka görev eksiklikleri var mıdır ve Sayıştay Başkanlığı'nca bu konuda ne tür güvenceler verilebilmektedir?

4- Sayıştay Başkanlığı'nın bütçe ödeneklerini lüks harcamalar için ve savurganca kullandığı iddiaları hakkındaki gerçekler nedir? Eğer bu iddialar doğruysa, kamu kaynaklarının verimli, ekonomik ve etkili kullanılıp kullanılmadığını denetlemekle görevli bir kurum olan Sayıştay'ın bu ilkeleri kendisi söz konusu olduğunda uygulamayı hakkında ve kaynakların savurganca kullanılmaması için alınabilecek önlemler konusunda Sayıştay Başkanlığı'nın tutum ve düşünceleri nelerdir?